

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Qvi ... Illas Omnes Complectitvr Historias, Qvæ Post Secvndam Sex
Tomorvm Editionem ...

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1586

VD16 ZV 1269

Sermo B. Petri Damiani Episcopi Ostiensis, de S. Cassiano martyre.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77432)

damur preciosissimæ passioni. Experimento iam cognoscetis, quantus illis ex nostra constantia timor, quanta nobis proueniat gloria. Talia senior perorabat, nomine quæque vocans, simulque acrimoniam quam gestabat corde, frontis prærens dignitate.

Quibus verbis incaluit virtus, paulatimque timore depulso, maduerunt corda tepentia, repentino Spiritus sancti rore perfusa. Suda redit facies, veluti si vides, ce-li purpuream clarescere lucem sine nube diei. Agmina sancta super vultum sese, retonantis, gaudentque; hilares Christum suis victoribus, arcem ætheris, ac patrum famulis aperire profundum. Dat signum felix concordia, damna præcedentia lucris succedentibus recompensans. Itaque alacres, & de victoria iam securi, procedunt castris, portis patentibus, omnes ornati, omnes albis vestibus induti, tanquam agni immaculati, & incontaminati Iesu Christi, præcogniti ante constitutionem mundi. O quali gaudio tunc ille tripudiauit Angelicus cœtus, tãtis beatorum martyrum occurrens agminibus? Nulli dubium omnem cœlestem Hierusalem tunc exultasse ineffabili læticia, tunc iucundatam esse inestimabili charitate, tuncque cum omni gratulatione obuiam processisse, eosque ingenti lumine circumfulsisse, & usque ad thronum, olim sibi etiam ante constitutionem mundi paratum, cum laudibus & canticis spiritualibus perduxisse.

S. Porcarij cum socijs ab infidelibus trucidatur.

SURIUS

q. ber
Nobis
RVITI
5

SERMO B. PETRI DAMIANI S. R. E.
CARDINALIS AC OSTIENSIS EPISCOPI, DE SAN.

cto Cassiano martyre, vt habetur octauo Tomo Aloysij.

13. Augu.

Festum SS. Cassiani & Hippolyti

DMIRABILIS & gloriosa nostri dispensatio Conditoris, ita cursum nostræ mortalitatis instituit, fratres charissimi, vt per succedentium vicissitudines temporum, diuersæ nobis victoriarum Christi militum festiuitates occurrant, quæ nostros animos ad amorem illius summe & continuæ solennitatis accendant. Planè cum totius anni circulum triumphalibus modò martyrum, modò confessorum titulis Deus omnipotens variat, quid aliud, quàm velut sertum gloriæ construit, quod vtique decorat liliorum atque rosarum varietate depingitur? Inter quas nimirum festiuitates & hodierna non ignobilis est, Hippolyti scilicet & Cassiani martyrum, quæ

tanquàm geminum rutilat duorum lumen astrorum. Qui profecto Regis æterni strenuissimi bellatores, diuersis quidem locis, diuersis subiacuere supplicijs, sed vna vtrique, erat causa certaminis, quia non dispar vtrunq; armauerat professio veritatis.

Enimuerò Cassianus, cui potissimum famulaturus est sermo, diu quidem latuit, sed cum ad certamen peruentum est, quid acrimoniarum, quid saporis, quid fortitudinis granum sinapis occultaret, aperuit. Nam iuxta nominis sui præsagium, cum in passionis pila persecutorum manibus pindi cœpit & atteri, mox fragrantiam odoriferæ suauitatis, quæ in se latebat, adspersit. Cassia siquidem species est aromatica, quæ integra quidem nullius esse videtur odoris, trita autem naturalis vim suauitatis emittit.

S. Cassianus scholasticus magister.

Beatus itaque Cassianus (vt gestorum illius testatur historia) dum scholaris doctor existeret, breuiusque notis verba comprehendere pueros erudiret, pro fide Christi ad quæstionem deductus est. Cumque zelo succensus fidei, iudicum decreta contemneret, & sacrificia profana calcaret, discipulorum manibus ad cruciandum traditus est, vt illis versa vice pœnas exolueret, quos ipse dudum sub disciplina ferula terruisset. Mox itaque indumentis exutus, manibus post terga ligatus, armato stylis & tabulis puerorum furentium agmine circumfunditur: qui vndique compunctus atque discerptus, toto corpore laceratur. Nouum planè & inusitatum genus martyrij insignem Deo martyrem consecrauit. Videtur autem hæc martyrij species ad similitudinem comparandam, nulli melius posse congruere, quàm ipsi Regi martyrum Deo Saluatori. Nam & ille à suis discipulis occisus est, Iudeis videlicet, quibus præcepta decalogi proprio digito descripta tradiderat, quos ceteri monij

A suis scholaribus, stylis atque tabulis totocorpore discerptur.

monijs suis, sacrificiorumq; ritibus instruxerat, quos certè ad omnem viuèdi rectitudinè, tanquam teneros sub disciplina pueros informauerat. Sicut ipse per Esaiã dicit: Filios enutrini & exaltaui, ipsi autem spreuerunt me. Nã & illi carnales Israëlitæ puerorum nomine digni fuerant, qui mandata legis, Prophetarumq; mysteria nõ tenui grauitate pensabant, sed omnia superficialitè ac pueriliter intelligebat.

Defunt aliqua.

Hinc est, quòd & hic inuicèssimus Christi miles beatus Cassianus inter grauissima panarum suarum tormenta superari non potuit, quia non eum ferrea lorica circumdedit, nõ galea cristata protexit, sed lignum tantummodo Crucis armavit. Nam qui ligni huius vexillo munitur, spiritualis in solus nequitie securus aggreditur. Hoc signum contra Dauid ad bella egrediens Philistæus ille sacrilegus ignorabat, atque idcirco mox in fronte percussus interijt, vbi scilicet vitæ sibi signaculum non impressit. Hoc signum salutis in fronte depingitur, vbi videlicet sacerdos summus in lege auri laminam in gloriam & decorem ponere videbatur: in qua scilicet lamina illud gloriosum & ineffabile nomē Domini Tetragrammaton videbatur insculptum. Quod nimirum quid aliud, quam Crucem videbatur exprimere Saluatoris: Sicut enim Crux quatuor habet cornua, ita & nomen illud quatuor literis constat. Crux ergò, decor & gloria sacerdotalis officij, in fronte ponitur, vt superliminari domus agni cruore perfuso, transeuntis Angeli gladius euadatur. E contra, in hac corporis parte Rex ille Ozias lepra percussus est (iuxta Prophetæ vocem dicentis: Imple facies eorum ignominia) qui dum regali culmine arroganter intumuit, sanctificandi licentiam, quæ solis debebatur sacerdotibus, sibi inuicè usurpauit.

Hoc signum Dauid in spiritu præuidens, gratulabundus aiebat: Signatum est super nos lumen vultus tui, Domine. Ideoque subiungit: Dediisti lætitiã in corde meo. Quam pretiosum, quamq; mirificum Crucis signum est, fratres mei, quod & superbos quosque cum ipso superbiæ authore destruit, & pro Christo certantes in propectum gloriæ triumphalis attollit. Ecce, inquit Simeon, positus est hic in ruina, & in resurrectionem multorum in Israel. Pretiosum, inquam, signum Crucis. Sed prout gestamus in fronte, vtinam portemus in corde. Ille enim cordi suo signum Crucis veraciter habet impressum, qui Christum, qui in Cruce suspensus est, diligit, qui eum toto cordis amore complectitur, qui certè in eo totis visceribus delectatur, qui quæque ab eo prohibita respuit, qui sibi mandata cum amore custodit. Sunt enim inimici Crucis Christi, quorum (vt Apostolus ait) finis interitus, & gloria in confusione ipsorum, qui terrenã sapiunt. Sunt & amici Crucis Christi, quorum videlicet conuersatio in cælis est. In tremendo nempe iudicio inter finitros erit, quisquis vitalis huius signi characterem non habebit. Nec ab eo, qui crucifixus est, iudice refert præmium, qui sibi Crucis in signo non ostendit impressum. In libro quippè Ezechiel hoc signum Dominus in frontibus gementium & dolentium præcipit imprimi, deinde cæteros omnes, qui absque hoc signo reperti sunt, iubet occidi. Nam si diligenter inspicimus, ipsa quoque mandata veteris testamenti sacramentum Crucis redolere sentimus. Cum enim lex diuinitus data sub denario numero traditur, qui videlicet numerus per X literam designatur, quid in hoc aliud quam figura Crucis exprimitur? Hæc enim litera Crucis habet speciem, quæ dum denarium numerum in se comprehendit, Cruci militare omnia mandata legis euidenter ostendit.

A memus ergò, dilectissimi, Christum, amemus Crucem, & vnusquisq; nostrum solerter inuigilet prauam in se reprimere voluntatem. Signum hoc vitæ non exprimamus tantummodo in fronte carnis, sed recondamus insuper in intimis visceribus castæ & sobriæ voluntatis, implentes illud, quod sponsæ sponsus iubet in Canticis. Pone me, inquit, vt signaculum super cor tuum, vt signaculum super brachium tuum. Perspicuum est, quòd cor cogitat, brachium operatur. Ille ergò Christum super cor suum, quasi signaculum ponit, qui eum medullitus diligit, qui ad eum feruenter anhelat, qui cum anxie flagitat, qui in eius desiderio iugiter perseverat. Ille verò super brachium suum ponit Christum, qui extrinsecus quoque eius mandatis insistens, quem in visceribus cordis occultat, etiam in operatione demõstrat. Nam & nos in quolibet membro nostro signum ponimus, vt rei, quæ nobis chara est, memoriã non perdamus.

Habeatur igitur Christus in corde, habeatur in operatione signaculum, vt eius

r in no.

Esa. 1.

Vt signo
Crucis mu
niti victo
res efficiã
tur.

1. Reg. 17.

Exod. 28.

Exod. 12.

Psal. 82.

2. Par. 26.

Psal. 4.

Luc. 2.

Qui signu
Crucis in
corde suo
impressu
habeat, &
qui non.
Ehilip. 3.

Ezech. 9.

X. litera fi
gura Cru
cis.

Cant. 2.

Vt christ.

debeat no-
strum esse
signaculū.
in nobis semper viua memoria & subreptentium cogitationum praua compescat,
& in his, quæ extrinsecus agimus, Crucifixi characterem euidenter exhibeat. Enim-
uero si nobis Christus signaculum fuerit, & ipse nos sibi grata vicissitudine signacu-
lum ponit, iuxta quod Zorobabel Duci Iudææ pollicetur, dicens: In illa die suscipiā
te, Zorobabel serue meus, & ponam te sicut signaculum in conspectu meo. In con-
spectu nanque Dei iustus sicut signaculū ponitur, quia per continui amoris gratiā
in eius memoria semper habetur. At contra de impio Rege Ieconia, qui quoniam
Dei omnipotentis immemor erat, in eius & ipse non merebatur esse memoria: Si
fuerit, inquit, Ieconias annulus dexter in manu mea, indè euellam eum.

Aggæi 2.

Hier. 22.

S. Cassiani
constantia
& fortitu-
do.

Rom. 8.

Quod inuiolabile firmumque signaculū beatus martyr Cassianus in pectore suo
posuerat, qui in tanta fidei constantia immobilis permanebat. Illiduntur plage ver-
berum, insiguntur vulnera punctio-
num, intorquentur irrisio-
num iacula, vincula
manibus innectuntur, accedit & nuditas corporis, sed & spectaculum circumlatra-
tium vndiquè derisorum. Inter hos procellarum saeuientium turbines, inter istas
denique crebrescentium grandinū tempestates stat firma columna Dei prorsus im-
mobilis. Non concutitur, non quassatur, sed lapidi, super quem fundata est, recta
semper & firma constanter innititur. Dicebat enim: Quis me separabit à charitate
Christi? Tribulatio? an angustia? an persecutio? an fames? an nuditas? an periculum?
an gladius? Illi fremebant dentibus: iste miris Agni mundi peccata tollentis paciē-
tiam cogitabat. Carnifices inferendo supplicia, satiabant cruentam pectoris rabiē:
iste iam securus in mente verfabat celestis gloria dignitatem. Atq; (vt irā dixerim)
cautus ac prudens iste negociator, fratres mei, quā felices cum remuneratore cer-
tantium Christo nundinas contrahebat? Deponebat siquidem sarcinam carnis, at-
que ad stulam festinabat Angelicæ claritatis. Deserebat ferulam crudelium puero-
rum, vt sanctorum fieret socius Angelorū. Postponebat magistrerium literas edo-
cendi, atque ad illud vnum alacriter properabat Verbum, cui militans cuncta per
orbem volumina literarum, Christum Dominū nostrum, qui cum Deo Patre in
vinitate Spiritūs sancti viuit, & regnat in secula seculorum, Amen.

SURIUS

q. ber-
uener

RVITI

5

SERMO BEATI PETRI DAMIANI, S. R. E.
CARDINALIS ET EPISCOPI OSTIENSIS, DE AS-

sumptione sanctissime Mariæ Dei genitricis & virginis. Habe-
tur octauo Tomo Aloysij.

15. August.

S. maria ad
caelos assu-
pta à dex-
tris filij
sui refidet.

IC totum dēcurrat ingenium, & aureus sermo tota relu-
ceat maiestate. Voluntaria oris nostri beneplacita sibi faci-
at genitrix Dei, Domina mundi, cæli Regina. Ipsa sensum
acuat, dirigat stylum, & linguam pauperis vniuersitatis resper-
gat eloquio. Illustret lucem hanc lumine clariore, & suo cō-
uentui suam præsentiam donare dignetur. Sublimis ista di-
ces, & splendidiori Sole refulgurans, in qua Virgo regalis ad
hronum Dei Patris euehitur, & in ipsius Trinitatis sede re-
posita, naturam etiam Angelicam sollicitat ad videndum.
Tota conglomeratur Angelorum frequentia, vt videat Reginam sedentem à dex-
tris Domini virtutum, in vestitu deaurato, in corpore semper immaculato, circū-
datam varietate, virtutum multiplicitate distinctam.

Cur Chri-
stus ascen-
disse, Ma-
ria vero
assumptaj
dicatur.

Hæc est illa dies, quæ cælōrum officinas sublimiori gaudio cumulauit, annua mū-
do, Angelis continua, continuans homines Angelis, & Angelos hominibus felici
foederatione coniungens. Intuere mentalibus oculis Filium ascendentem, & Ma-
trem assumptam, & videbis aliquid excellētius in ascensione Filij exhiberi: & ali-
quid gloriosius in assumptione Virginis demonstrari. Ascendit enim Saluator in
cælum potestatiuæ virtutis imperio, sicut Dominus & creator, Angelorum comi-
tatus obsequio, non auxilio fultus: Assumpta est Maria in cælum, sed gratiæ suble-
uantis iudicio, comitantibus & auxiliantibus Angelis, quam subleuabat gratia, non
natura. Idcō dies hæc Assumptio, illa Ascensio vocatur, cum aliud sit potentia, ali-
ud misericordia, solumq; soli sit priuilegium Creatori naturam rerum propria po-
testate